

Naar man vil have Examenscommissioner, maa man huske paa, at skal man have dem gode — og ellers skal man slet ikke have dem —, da maa man have dygtige Mænd der- til; disse dygtige Mænd ville faae et meget anstrengende og ingenlunde morsomt Arbeide, og derfor maa man honorere dem anstændigt. Gjør man ikke det, sætter man Forretningen til Vicitation, saa faaer man ganske vist dem, der ville paa- tage sig det for det Mindste, men man faaer ingenlunde de Gode, endnu mindre de Bedste. Nu ansee vi det for nødvendigt, naar man giver en Lov om, at Examen skal hentlægges til en saadan Examenscommission, at der da forud sikkes den vedkommende Minister de Midler, som behøves, for at han kan faae Commis- sionen sammensat af dygtige og brugbare Kræfter. I Lovforslaget, som det foreligger, er Alt i den Henseende henviist til de aarlige Finantslove; men det er et Forhold, vi ikke finde paa nogen Maade rigtigt eller tilstøbeligt, at man siger, at en saadan Indretning skal træffes, men at, hvorledes den bliver, skal beroe paa, hvad man kan faae udvirket gjennem de aarlige Finants- love. En saadan Fremgangsmaade er ogsaa af den Grund betænkelig, at vi paa denne Maade slyde en Takke fra os, som man gjør rettest i strax at klare sig, naar man vil have Foranstaltningen, nemlig at den kræver Midler, og det ikke ganske saa. Naar vi have fore- slaaget et Bederlag af foranderlig Størrelse, nemlig fra 300 til 400 Rd. aarlig, have vi derved taget Hensyn til forskjellige Forhold, der her kunne gjøre sig gjældende. For det Første kan der være Forskjel i det Arbeide, som Medlemmerne af Commissionen faae; nogle Medlemmer kunne træde ind under den Forudsætning, at de f. Ex. skulle gjenneengaae en Mængde skriftlige Arbeider, medens andre træde ind under Forudsætning af, at det ikke vil falde i deres Lod; der leveres f. Ex. ingen skriftlige Arbeider i de naturvidenskabelige Fag, og der er altsaa mindre Arbeide ved disse. Men dertil kommer Hensynet til de vedkom- mende Mænds Stilling; Forholdet er et andet, naar man tager Embedsmænd, der endogsaa have Embeder af saadan Art, at denne Virk- somhed i Examenscommissionen ligger dem meget nær, end naar man tager Føll, der ikke

have nogen Embedsstilling, og der kan maaskee komme andre Ting til; der kan saaledes ogsaa være at tage Hensyn til, at en Mand for at kunne paatage sig denne Virksomhed maaskee maa opgive en anden specielt betalt Virksomhed. Det er altsaa disse to Forslag, paa hvis Vedta- gelse to Medlemmer af Majoriteten og, hvis Lov- teten lægger en ganske særegen Vægt, og uden hvis Vedtagelse To af os ikke paa nogen Maade ville kunne tilraade, at Lovforslaget ophøies til Lov. — Hvad angaaer Forslaget under Nr. 6 til § 3, da er det stillet, forbi det forekom- mer os besynderligt, at der i Loven kun fast- sættes en Begyndelsestid for Examen, men ikke nogen Slutningstid, og at denne Begyndelsestid skal have et saa stort Spillerum, at derved Begyndelsen vilde kunne slydes hen til den Tid, der dog maatte ansees som rimelig Slut- ningstid. I Lovforslaget hedder det, at Examen „begynder i Tiden fra 1ste Mai til 1ste Juli“, og i Lovet af disse tre Maanedre: Mai, Juni og Juli, synes det dog, at Examen burde være tilendebragt. Det er ingenlunde vigtigt, at man har en bestemt Grændse, naar man vil drage Seminarierne ind under Examenscom- missionen; thi derefter vil ikke blot Ferien, men ogsaa Begyndelsen af det næste Aars Un- derviisningskursus komme til at rette sig. I Forbindelse dermed er der i Endringsforslaget tilføjet, at Bestemmelsen ikke skal træffes for tre Aar ad Gangen, men for hvert Aar efter Omstændighederne. Der er saa meget mindre Grund til forud at fastsætte Tiden for et saa- dant Tidsrum, som der jo vil kunne indtræde visse Forhold, Naturforhold, f. Ex. en lang Vinter eller Sigt, eller offentlige Forhold, der gjorde det ønskeligt at forandre Tiden. — Under Nr. 7 er der til samme Paragraph fo- reslaaget, at det ikke, som det nu hedder i Lov- forslaget, skal være i Hold efter Bogstavfølgen af deres Efternavne, at Examinanderne skulle indkalbes, men at det kun skal være „i passende Hold“. Det forekommer mig allerede at være næsten usømmeligt, at Lovgivningsmagten skal stige ned til at give saa smaalige Bestemmelser som om, i hvilken Følgeorden Examinanderne skulle indkalbes, og vi have derhos antaget, at Bestemmelsen i og for sig var en Utting. Naar